

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODROUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Japonci morajo tudi iz Mandžurije

Nankinška vlada ne bo več čakala na intervencijo Društva narodov, marveč bo sama pregnala Japonce s kitajskega ozemlja

Nanking, 26. februar. Nacionalna vlada v Nkingu je sklenila glede na to, da velesile dosedaj niso pokazale resne volje prisiliti Japonsko k spoštovanju mednarodnih pogodb in suverenitete tujih držav, uporabljati vsa sredstva, da se upre japonskemu prodiranju in da zopet osvobodi kitajsko ozemlje. V načelu je bilo sklenjeno, da se postavi maršal Čangkajšek na čelo velike vzenarodne armade, ki bo imela nalogo pregnati Japonce iz Mandžurije. Takozvani krščanski general Feng pa bo prevzel poveljstvo nad četami pri Šanghaju. Maršal Feng je že krenil na čelu cele armade proti Šanghaju.

Mukden, 26. februar. Izvršni odbor za osnovanje samostojne mandžurske države je izdal včeraj proklamacijo, v kateri objavlja, da se bo nova država imenovala Taido, to je velika Unija. Glavno mesto bo Čangčua. Regent, blvši kitajski cesar, bo imel naslov Čingčen, kar pomeni diktator.

Japonci v škripcih

Vedno veče razburjenje v Tokiju — Bojazen pred vmesanjem Amerike — Spremembe v japonski armadi

Tokio, 26. februar. Neuspeši japonskih čet pred Šanghajem povzroča vedno veče razburjenje. Veliko nevarnost predstavlja ojačana komunistična propaganda v japonski armadi. Pred Šanghajem je prišlo do odkritega upora japonskih čet in v zadnjih dneh so prispevali na Japonsko celi transporti upornikov, ki bodo postavljeni pred vojno sodišče.

Opozicija, ki je pri nedeljskih parlamentarnih volitvah propadla, izkorisča poraz japonskih čet pred Šanghajem za ostro kampanjo proti vladni. Tudi v listih se opaža vedno veče nezadovoljstvo in govorji se, da bodo v vodstvu armade izvršene dalekosežne izpremembe.

Na vsak način pa so v vladnih krogih odločeni iz prestižnih razlogov storiti vse, da se poraz Japoncev pred Šanghajem popravi. V to svrhu bo odposlanih na Kitajsko več divizij. Japontci hočejo za vsako ceno „nevtralizirati“ Šanghaj in s tem nato biti pristali na posredovanje Društva narodov. Zdi se pa, da delajo Japontci račun brez krčmarja, ker so Kitajci odločeni do skrajnosti braniti svoje ozemlje, na drugi strani pa poročajo iz Washingtona, da Amerika vedno bolj ljubosumno gleda na početje Japanske in je malo verjetno, da bi dopustila Japancem zasedeti Šanghaj, ker bi bili s tem zelo oškodovani tudi ameriški trgovski interesi.

Velike žrtve včerajšnjih borb

Šanghaj, 26. februar. Tudi včerajšnja ponovna ofenziva Japoncev, s katero se je hotel general Ujeda rehabilitirati, je popolnoma propadla. Kitajci so se srdito branili ter so, če tudi z velikimi žrtvami in izgubami, obdržali svoje pozicije. Po uradni objavi vrhovnega poveljstva kitajskih čet so imeli Kitajci samo včeraj 400 mrtvih in 1600 ranjenih. Kitajsko uradno poročilo pa naglaša, da so japonske izgube še mnogo večje. Včeraj pozno zvečer so se Japontci na celi črti umaknili ter je zavladalo skoro popolno zatišje, kakor ga v Šanghaju že teden dni ni bilo. Na obeh straneh so vporabili to premirje za prenos ranjencev z bojišča v lazarete.

Dosedanja škoda

Washington, 26. februar. Škodo, ki je nastala v Šanghaju zaradi borb med Japontci in Kitajci ceni ameriško trgovsko ministrstvo na 17 milijonov dolarjev. 240 tovaren in veletrgovin je uničenih. Nad 340.000 delavcev je moral zapustiti delo.

Zakaj so Japontci podlegli

London, 26. februar. Tukajšnji vojaški strokovnjaki proučujejo vzroke japonskega poraza pred Šanghajem ter so pri svojih proučevanjih prišli do prepuščanja, da je zmago Kitajcev pripisati v prvi vrsti izredni borbenosti kitajskih čet in pa pomankljivi vojni taktiki Japoncev, ki so očvidno podcenjevali nasprotnika. Japonsko poveljstvo je računalo s tem, da bodo Kitajci že ob prvem napadu japonskih

konzulata padlo tudi v okrožje nemškega konzulata. Prav tako je bil na poziv ameriškega konzula izpraznjen hotel »Astoria«, v katerem so bili večinoma Američani. Včeraj se je vršilo posvetovanje vseh konzulov, na katerem so razpravljali o eventualni evakuaciji vseh žensk in mladoletnih.

Ameriški oficirji v kitajski armadi

Šanghaj, 26. februar. Poveljnik japonskih čet je protestiral pri ameriškem konzulu proti temu, da vstopajo ameriški oficirji v kitajsko vojsko. Ameriški konzul je v zvezi s tem protestom pozval vse v Šanghaju bivajoče ameriške državljanje, naj se drže nevtralno.

Japonska organizira belogardiste

Moskva, 26. februar. Listi naročajo iz Pekinga, da je bivši ruski general Kuzmin, voditelj ruskih belogardistov, dobil od japonske vlade nalog, naj organizira divizijo belogardistov, ki bi v primeru potrebe napadla sovjetsko Rusijo.

Ruski protest

Riga, 25. februar. Po semkaj prispevih vseh je ruski zunanjji komisariat izdal svoj diplomatski zastopnik na Japonskem in Kitajskem nalog, naj izroči obvezno vladamo nato, v kateri naj posvarita obe državi zaradi kršitev sovjetskih pravic v Mandžuriji. Sovjetska vlada izjavila, da bo v primeru, če obe vojskajoči državi ne bosta uveličili uspešnih korakov proti kakovšnikom kršitev sovjetskih pravic in morebitnemu vpadu na sovjetsko ozemlje, prisiljena popolnoma ustaviti promet na vzhodni kitajski železnici za dobro sporo.

Varšava, 25. februar. Kakor poročajo iz Moskve, so objavili tamošnji listi oficijalni komunikati, po katerem je sovjetska vlada sklenila zaradi povečane delavnosti ruskih emigrantov v Mandžuriji ojačati svoje vojaštvo na Daljnem vzhodu. Ta komunikacija predstavlja prvo izjavlo ruske vlade, ki priznava, da se vrši na Dalnjem vzhodu koncentracija ruskih čet. Ruski listi tudi poročajo, da se ataman general Semjonov pogaja na Japonskem s tamošnjo vladno zaradi osnovanja vojaškega zborna ruskih emigrantov v Mandžuriji. Baje so se začele tudi priprave, da bi pritegnili v ta zbor tudi ruske emigrante, ki žive na Balkanu. O tem so se baje vršila pogajanja že v Mukdenu in Parizu.

Tajna zarota v rdeči armadi

Pristaši Trockega pripravljali preverat — Hoteli so vreči sedanje vodstvo in pozvati nazaj Trockega, ki ga je vlada proglašila za veleizdajalca

Berlin, 26. februarja. v. Glasilo ruskih emigrantov »Naš vječek« objavlja informacije, da so v zadnjem času prišli v boljševiški rdeči armadi na sled velikopotezni akciji v korist Trockega. Ta propaganda ni bila razširjena samo v posameznih edinicah v Moskvi, marveč tudi v provinci, in je doseglila že velike uspehe. Moskovska vlada je zaradi tega odstavila dosedanja načelnika vojne akademije Petrova, razen tega pa je bila sestavljena poseb-

na komisija z nalogom, da očisti vojno akademijo in rdečo armado sploh od pristašev Trockega. Komisija ima neomejeno pooblastilo, da sme arretirati vse, ki agitirajo za Trockega, ter da pozove na odgovornost tudi vse oficirje, ki niso storili ničesar, da bi to propagando zatrla.

Moskva, 26. februar. s. Sovjetska vlada je sklenila, da bo s 1. majem zvezala za 15 odstotkov prejemke v rdeči armadi in mornarici.

Zopetna uvedba ustavnega stanja na Portugalskem

Lisbona, 26. februar. Notranje ministrstvo je izdalо uradno objavo, v kateri poudarja, da bo na Portugalskem v najkrajšem času ukinjena diktatura in zopet uvedeno ustavno stanje. Nova ustava bo predvidevala parlament, ki se bo vsako leto sestal k rednemu zasedanju ter bo imel zakonodajno pravico in pravico kontrole nad vlado. Vendar pa ta parlament ne bo mogel vreči vlade, ki bo odvisna edino od predsednika republike. Predsednik se bo volil z direktnimi volitvami ter bo odgovoren direktno narodu.

Krisa in carine

London, 26. februarja. č. »Times« je danes objavil uvodnik o gospodarsko finančnem položaju v Avstriji in na Madžarskem. V uvodniku se naglaša, da se težavnini problem ne da rešiti v vseki državi zase. Ne ena ne druga država ne bi imela nujne koriste, če bi se zanjo rešila represijska vprašanja, ker visoki carinski zidovi so sedanjih držav pospešujejo gospodarsko kriso ob teh malih državah.

Hitler zopet brez državljanstva

Berlin, 26. februarja. AA. Glede na protest univerzitetnih profesorjev iz Braunschweiga je notranji minister Klages razveljavil ukez, s katerim je imenoval Hitlerja za profesorja na tej univerzi. Obstoji namera, da bi Hitler imenovan za uradnika braunschweigovega poslaništva v Berlinu, da se mu tako omogoči izpolnitve zakonskih formalnosti za kandidiranje za predsednika republike.

Občinske volitve na Štajerskem

Dunaj, 26. februarja. AA. Na včerajšnji seji Štajerske deželne vlade je bilo sklenjeno, da se bodo občinske volitve vrstile v vseh Štajerskih občinah razen v Gradcu v nedeljo, dne 24. aprila t. l.

Epidemija hripe v Budimpešti

Budimpešta, 26. februarja. č. Hripa se v Budimpešti vedno bolj širi. V poslednjih dneh je zahtevala 33 človeških žrtv. Ljudje umirajo zaradi komplikacij, ki nastajajo spričo hripe. V poslednjih treh dneh je obolelo nad 300 ljudi na tej bolezni.

Manifestacija rumunsko-jugoslovenskega prijateljstva

Zahvala rumunskega parlamenta za prisrčen sprejem rumunske delegacije — Spremembe skupščinskega poslovnika

Beograd, 26. februar. Narodna skupščina je včeraj definitivno sprejela zakon o srednjih tehničnih šolah. Danes je Narodna skupščina razpravljala o izpremembi skupščinskega poslovnika v smislu stavljenega predloga ter je to izpremembo z večino glasov odobrila. Nato se je pritele razprava o zakonu o ženskih obrtnih in ženskih strokovnih učiteljskih šolah.

Pred prehodom na dnevni red je predsednik Narodne skupščine dr. Kumanudi sporočil, da je prejel od predsedništva rumunskega parlamenta brzojavno zahvalo za prisrčen sprejem rumunske deputacije, ki je izročila odlikovanje Nj. Vel. kralju. K besedi so se oglašili narodni poslanci dr. Vošnjak, dr. Leušić in Mihajlo Živan-

Senat

Beograd, 26. februar. Senat je na včerajšnji seji definitivno sprejel zakon o gospodarskem svetu. Tako nato se je pričela razprava o zakonu o pomorskih akademijah in je senat tudi ta zakon končno veljavno odobril. Danes je senat pričel razpravo o zakonu o srednjih trgovskih šolah.

Novi ljubljanski občani

Ljubljana, 26. februarja.

Na podlagi 10letnega stalnega in nepretrganega bivanja v Ljubljani in ker ni bilo zakonitih zadržkov v smislu tozadnih dočolj domovinskoga zakona, so bili pretekl teden v seji občinskega sveta sprejeti v ljubljansko domovinsko zvezo:

Ambrož Miroslav, ravnatelj Delniške tiskarne; Bezjak Pavla, bivša služkinja; Brandsteter Anton, stolarski pomočnik; Bergant Ivan, čevljarski mojster; Brumen Jakob, zidarski polir in posestnik; Cvirn Frančiška, roj. Rak, delavka tobačne tovarne; Črnč Katarina, kuharica; Dobrič Emiljan, trgovec in posestnik; Dolenc Franc, fotografski pomočnik; Gorišek Josipina, potrežnica; Ivan Josip, podčastnik v pok.; Kadive Anton, trgovec, lastnik tvrdke Rossmann & Tschurn in posestnik; Kapelj Ivan, lastnik avtodelavnice; Kastelic Jakob, zdravniški sluga; Konač Ivan Jakovlevit, bivši kapetan II. klase ruske vojske, sedaj dnevničar pošte in telegrafov; Kožlevč Franc, mestni delavec; Kraljči Feliks, mestni poklicni gasilec; Letnik Marija, vrtna služkinja; Magdič Ivan, krojaški mojster; Mali Terezija, roj. Belc, vdova Dovič; Mekina Alojzij, namestnik-poslovodja klučavničarske tvrdke Weibl v Ljubljani; Naglič Franc, delavec; Nachtigall Frančiška, roj. Bojec, zasebnica; Nachtigall Ivana, zasebnica; Orož Alojzij, šofer; Oswald Mihael Viktor, uradnik Pokojninskega zavoda za namenšence v Ljubljani; Pagon Anton, krojmojster; Pišek Anton, trgovski zastopnik; Potenca Ivan, strojnik; Pureber Josipina, kuvarica; Rajh Franc, zidarski polir; Sajovic Ana, roj. Hoffmann, lastnica Prvega ljubljanskoga zastrženja in zaklepjanja; Sebal Vendelin, brivski mojster; Stlar Peter, mersarsi mojster; Starc Marija, služkinja; Sterniča Maria, kuharica; Skraba Franc, čevljarski mojster; Schlosser Viktor, šofer; Tavar Marija, kuharica; Tomšič Josipina, služkinja; Vardjan Vojteh Adalbert Josip Feliks, carinski posrednik in peš. kapetan v pok.; Vene Ivana Ana, kuharica; Vester Frančiška, zasebnica; Vrrankar Ana, roj. Kosirnik; dr. Žirovnik Janko, odvetnik in predsednik odvetniške zbornice.

Sprejem v ljubljansko domovinsko zvezo je pa bil odklonjen 18 poslolemen.

Vremensko poročilo

Rateče - Planica: —4, oblačno, sneži, veter sever, 5 cm novega pršiča, smuka idealna.

Kranjska gora: —5, 50 cm snega, sneg srež, smuka idealna.

Moštrana: —5, oblačno, smuka dobra, sneg pršič, mestoma sren.

Mrlji Studenec: —15, vreme jasno, 30 cm pršič, smuka idealna.

Sv. Križ: 50 cm snega, sneg na zmrzljini podlagi, vreme oblačno, sneg pršič, smuka dobra.

Bohinjska Bistrica: —3, 40 cm snega, sneži, smuka idealna, skakalnica pripravljena, sankališe uporabno.

Sv. Janez ob Bohu, jezeru: —4, sneži, 40 cm snega, sneg pršič, smuka idealna.

Višnja gora: —5, 30 cm snega, sneg na zmrzljini podlagi, vreme oblačno, sneg pršič, smuka dobra.

Logatec: —3, oblačno, severovzhodnik, 30 cm suhega snega, smuka dobra.

Cerknica: —4, oblačno, lahka burja, 3

Zanimivo predavanje v društvu „Pravnik“

O medsebojnem križanju predpisov različnih zakonov v našem kazenskem pravu

Ljubljana, 26. februarja.

Društvo „Pravnik“ je priredilo snoči zopet zelo zanimivo predavanje v justični palati, ki je bilo dobro obiskano. Snoč predavanja ni bila zgolj suhoperarno teoretiziranje o paragrafih in njih tolmacenju, kot bi morda kdo misil, temveč je predavanje vredno splošnega zanimanja tudi med lajki. Predaval je predsednik društva vsečinski profesor g. dr. Matel Dolenc.

Nas priznani strokovnjak je predaval o medsebojnem križanju predpisov različnih zakonov v našem kazenskem pravu. Predaval je uvodoma povdari, da mu gre za to, da dobi v diskusiji po predavanju iz vrste kolegov-kriminalistov, katerim je dal svoje predavanje že vnaprej prečitali, pregleđ o tem, ali njegove trditve drže, ali so majave, ali pa morda nepravilne. Predmet, ki si ga je za predavanje izbral, je namreč zelo težak in pomenjuje tudi glede zakonodajne tehnike nekakšno opozorilo, da potrebuje kazensko pravosodje popolnoma jasne predpise.

Po križanju predpisov razumemo namreč dejstvo, da se nahajači zakonodajne odredbe v različnih zakonih, ki se tičejo več ali manj istega pravnega vprašanja, pa se med seboj ne ujemajo. Kaj je veljavno v takih primerih? Tolmačenje mora izhajati s stališča, da je zakonodajec modermoz, ki hoče vse pravično ureči. Vsi zakonodajci predpisi naj tvorijo homogeno, izpopolnjujočo se celoto brez vrezil in brez navržiz.

Pod takimi vidiki, da se ohrani celota in harmonija, je predavatelj razpravjal o vprašanju, za katere stranske kazenske zakone naj velja splošni del kazenskega zakonika, in je ugotovil, da je samo za tiskovni zakon in zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi naravnost ukazana veljavnost splošnega dela kazenskega zakonika, toda tako, da ta izjemni ukaz križa druga izjema, da velja to sa-

mo toliko, kolikor ni v omenjenih dveh zakonih kaj drugega posebej predpisano.

Ko je pojasnil to križanje, se je obrnil k vprašanju, kaj naj velja kot splošni del predpisov pri tistih stranskih zakonih, ki določajo križajoče se predpise, torej ne kaj drugega, kakor obči del kazenskega zakonika ali pa pri tistih, ki določajo posamezne odredbe, ne pa celokupnega sistema splošnih določb, ali pa pri tistih, ki nicesar ne določajo. Tu se je predavatelj bavil zlasti z določbo v zakonu o javni varnosti in reda v državi, ki govorji o oddaji vlačugarjev, pijačam itd. v prisilno delavnico, pa je prisel do zaključka, da je ta odredba, ker se ne skladata v nobenem pogledu s sedaj veljavnim sistemom kaznivodstva, izgubila svojo moč, ko je stopil v veljavnost kazenski zakonik.

Potem je predavatelj pokazal na nekem konkretnem deliktu iz posebnega dela kazenskega zakonika, kako se še v treh drugih stranskih zakonih oistem ali zelo podobnem dejanju ustavljajo kaznivodstvo in kazni, ki se pa med seboj ne ujemajo. Takšni primeri so pač v kazenskem pravosodju najtežje razresljivi, v obči pa vendar tako redki, da se njih nevšečnost ne občuti kot zlo. Raz stališča, da morajo biti kazenskopravni zakoni popolnoma jasni, ker velja, da nepoznanje predpisov kazenskega zakona nikogar ne oprošča, je pač zelo potrebno, da bi se vsi kazenski zakoni vnovič po posebni komisiji strokovnjakov praktikov in teoretičnikov pregledali in spravili med seboj v sklad.

Po predavanju se je razvila diskusija, ki je pokazala, da se tudi ostali pravnikopraktiki strinjajo s predavateljem ter da je potrebna tozadovna remedura.

Mestna podjetja in letosnjí proračun

Poročilo načelnika finančnega odseka g. Ivana Tavčarja na proračunski seji občinske uprave

Pogrebni zavod

Donos pogrebov se je pri mestnem pogrebnu zavodu zvišal in sicer zato, ker je dobavo občina zoper pogrebni monopol v Ljubljani. Z monopolsko pravico je bilo pogrebnu zavodu laško leto mogoče znižati pogrebne razredne cene za 10% in navzak temu izkazati dobitek, ter vnesti v proračun še vstoplo 100.000 Din za zgradbo mrtvaške veže. Z zgradbo mrtvaške veže se ukazujejočo se celoto brez vrezil in brez navržiz.

Pogrebni zavod je sedaj, da se nadaljuje z razširjavo električne železnice in naj bi se zgradilo predvsem proge: Garnizijska bolnica—Moste, Jegličeva cesta—Sv. Križ, Dolenska cesta—Rakovnik, Gradišče—Opekarška cesta, Ambrožev trg—klavnicna in Barvarski dvor—Brinje—Ježica. Z graditvijo proge bi se pričelo že letos, ako bo mogoče dobiti zato posojilo.

Mestna pristava

Skoda, da mestna pristava še vedno ni to kar bi moral biti uspešen regulator prevoziških cest v Ljubljani. Več trgovskega duha in manj birokratične okornosti, pa bi bilo vprašanje meste pristave ugodno rešeno. Pristava s primernim prevoziškim parkom občina mora imeti predvsem za vožnje pri vzdrževanju cesta, za prevoz smeti in za razvoj blaga mestnim podjetjem in uradom.

Mestna pristava razpolaga z 18 tovornimi konji in 70 vozami za prevoz tovora. Da je ima 6 škropilnih in 3 tovorne avtomobile. Namera je, da se se prevozništvo na pristavi avtomobilizira.

Letosnjé leto se kupi nov rešilni avtomobil in ukine vožnje s starim vprežnim rešilnim vozom. Ko bo enkrat tudi nabavljena za gasilce nova magirus lastva, popolnoma odpadne pripraga, ki je s privaten strani oskrbovana v Mestnem domu.

Zastavljalnica

Mestna zastavljalnica naj bi bila socijalna institucija, ki s cen enim kreditom pomaga gospodarsku šibkejšim slojenjem. Zato od zastavljalnice ne iščemo dobičkov. Želimo, da bi zastavljalnica v polni merti služila svoji svrhi. Ta cilj pa še ni dosegel. Visoki upravni stroški onemogočajo, da bi bile obresti, oziroma pristojbine od izdanj posojil nižje. Že lansko leto smo znižali najemino za zastavljalnične prostore, da bi se lahko znižale tudi pristojbine. Znižana najemina pa ni posebno vplivala na zastavljalnične pristojbine, ki znašajo še danes 16% za vsako posojilo. Kot lansko leto, tako je tudi letos še vedno zelo aktualna temeljita reforma vegega poslovanja mestne zastavljalnice. Kajti od najbednejših res ne smemo pobirati oderuških obresti.

Električna železnica

V okvir mestnih proračunov ne spada električna železnica, ker je v rokah naših privatne družbe. V resnici je električna železnica mestno podjetje, eaj posestuje mesto večino delnic in ima z njo finančne obveznosti, ki so dalekosežnejše od obveznosti, ki jih ima pri večini čisto mestnih podjetjih.

Zasluge zastopstva sedanja občinske uprave je, da se je staro slabo gospodarstvo pri električni železnici likvidiralo in da je podjetje aktivno. Dedčina, katero je prevzela sedanja občinska uprava pri cestni železnici, ni bila ravno zavidljiva in ugodna. Z uspešno finančno transakcijo 6% obligacijskega posojila so bila električni železnici dana na razpolago sredstva, da je zgradila progo St. Vid—Vič. Občinska uprava je bila proti zgraditvi te proge deležna vseh mogočih ugovorov iz krogov, ki niso motrili z razumevanjem prometnega napredka mesta. Končno je pa le zmagača pamet in danes že ne bo v mestu nikogar, ki bi nasprotoval razvoju električne železnice. V nove

progi investirani kapital se zlahkoto amortizira, poleg tega se bodo pa še dobila iz dohodkov nove proge sredstva, da bo mogoče obnoviti doslušene stare proge. Mestna občina bo imela letos in davčnine na vozne listike višji donos 200.000 Din, mestna elektrarna pa bo oddala za skoraj 200.000 kWh več toka kot doslej.

V načrtu je sedaj, da se nadaljuje z razširjavo električne železnice in naj bi se zgradilo predvsem proge: Garnizijska bolnica—Moste, Jegličeva cesta—Sv. Križ, Dolenska cesta—Rakovnik, Gradišče—Opekarška cesta, Ambrožev trg—klavnicna in Barvarski dvor—Brinje—Ježica. Z graditvijo proge bi se pričelo že letos, ako bo mogoče dobiti zato posojilo.

Zaključek

Tako sem podal površno sliko o občinskem gospodarstvu preteklega leta in pričil, kakšno delo nas čaka.

Vseko blago se samo najboljše hvali, tako tudi gospodarstvo sedanja občinske uprave. Zato o samohvali sedanje občinske uprave ne izgubljamo besed.

Ko smo pred štirimi leti pričeli zborovati v tej dvorani smo bili polni načrtov in skrb polne so bile naše misli, ko smo pregleđivali dedčino, ki smo je prevzeli. Pred nami je bil deficit proračun, neurejeno občinsko gospodarstvo in za trideset milijonov nepokritih računov iz stanovanjske akcije. Želeli smo si, da se znebimo morečih nepokritih obveznosti in da po vrhu še ustanovimo mnogo, mnogo novega, da s tem upravičimo zaupanje, ki so ga nam z izvolitvijo poverili ljubljanski občani.

Nazivlje nasprotstvom neuvidevnim opozicijam, navzak spodbardskim in socijalnim težavam smo uspeli. Finansirali smo stanovanjsko akcijo in ustvarili še nove. Gradili smo ceste, kanale in mostove, oplešali in regulirali mesto, speljali tramvaj, dogradili klavnicno, carinarnico, zvečali elektrarno, dosegli regulacijo. Ljubljance, omogocili zgradbo dveh azilov in izvedli velike socijalne akcije v korist najširših plasti občanov.

Največji optimist med nami ni pred štirimi leti pritakoval, da bomo to tudi mogli izvesti. Sedaj je izvršeno. Čakajo nas pa še nove naloge, vedno več jih je in nikjer ni konca, kot ni konca v napredku Ljubljane, katerega si vsi tako od srca želimo in za katero dajemo svoje skromne moči na razpolago.

Izvršenega dela so z nami veseli vsi občani. Vemo, da so občani za to naše delo znatno prispevali ne samo z nasveti in kritiko, ampak tudi z rednim plačevanjem davčnin. Naj so bile tudi davčne žrtve, katero smo pa vedno pravilno in jednakomerno porazdelili, ki vendarle lepa zavest, da so te žrtve ustvarile trajne dobrine in dvignejo Ljubljano v gospodarskem, socijalnem in kulturnem pogledu.

Razlike.

— Konkurz sem napovedal.
— In nimaš denarja v švicarskih bankah?
— Ne.
— Niti v holandskih?
— Ne.
— Potem pa nisi napovedal konkursa, temveč si res propadel.

Razmišljal je.

— Torej kako je, prijatelj, si že razmišljal o zakonskem življenju?
— Seveda sem razmišljal, kajti če bi ne bil, bi bil že davno oženjen.

O vulkanih in esperantistih Zanimiv in prijeten večer pod okriljem našega Esperantskega kluba

Ljubljana, 26. februarja.
Naši esperantisti se gibljejo. Njihovo delovanje, sestanki, predavanja, prireditve — niso zgolj in ne predvsem zaradi zabave in pasivnega ljubiteljstva. Vagon vsega je vedno živa ideja, ki jo pojmuje vsak esperantist od dne do dne globlje in ji posvečuje vedno več svojih najboljih moči. Zeleni zvezdi si je vedno močnejše. Toda in takšnih besed ni treba — morda bi jih kdo zamenjal celo za nekakšne programatične fraze.

Pač pa ugotavljamo, da je ljubljanski klub priredil snoči zanimivo predavanje v esperantu, kar je sicer sporedna pomena za esperantsko gibanje, vendar nam tudi dokazuje, da so naši esperantisti agilni, kar je treba povdariči že zaradi tega, ker se o esperantu pri nas še vedno premalo govorja in ve.

Clanji EK se sestanejo vsak četrtek, ko pa prirede predavanje, povabijo tudi neesperantiste, ki jih zelo prijazno sprejemajo medes. Takoj postane njihov tovariš, kajti vse vladajoči esperantski tovarištvu je izredno načeljivo.

Snoči je predaval g. dr. O. Reya, upravnik meteorološkega zavoda na univerzi, o vulkanih. Pred predavanjem je spregovoril klubov predsednik g. Herkovič o potnemu esperantskih predavanjih. Glavni namen teh predavanj je začudenje v esperantu, ki zavajajo vetrova mesta v kratici urah s površjem zemlje. Videli smo tudi nekaj slik Pompejov. Grozotna so trupla, ki so jih našli pod razvalinami in lavo, noben kipar bi ne mogel še s tako bujno fantazijo ustvariti takšnih čudovito zvitih likov, deformiranih trupel, ki so okamenila v strani smrtni borbi v najnadanljivih legah.

Udeleženci predavanja so pa slišali še nešteto zanimivih stvari, saj je bilo predavanje zanimivo ter pomembno z naučnega, znanstvenega, kot tudi potopisnega, zavavnega stališča po vsestransko pestri in izporna obdelanosti in prijetnem slogu.

Predavatelj se je zahvalil predsedniku,

pa tudi prisotnim se je zahvaljeval za lepo udeležbo. Omenil je še Kongres jugoslovenskih esperantistov, ki bo v Slav. Brodu 15. do 16. maja, za katerega so že izdelali v Brodu lepe, učinkovite lepake v večbarinem tisku.

Naši trgovci revežem

Ljubljana, 26. februarja.

Kakor smo že poročali je pričel Gremij trgovcev v Ljubljani v ponedeljek 22. t. m. s pomočno akcijo, oziroma razdeljevanjem požravnih pomognili nekateri odlični ljubljanski trgovci, tako gg. Verbič, Fabijani, Janko Krek, Soss, K. A. Kregar, Klement in Kamenski, ki so osebno razdeljevali živila in obutve. Razdeljevanje je trajalo od ponedeljka do včeraj in je bilo snoči zaključeno. Obdarovanih je bilo okrog 600 revežev, ki so bili pomoci res nujno potrebljni. Gremij trgovcev se je pri razdeljevanju oziral predvsem na one, ki jih je predlagala mestna občina ali razna karitativna društva ali na one, ki so gremiju osebno predložili prosnje.

Razdeljevanje se je vršilo v skladnju trgovca g. Viktorja Bohinca na Dunajskem cesti. Omeniti moramo, da so pri razdeljevanju požravnih pomognili nekateri odlični ljubljanski trgovci, tako gg. Verbič, Fabijani, Janko Krek, Soss, K. A. Kregar, Klement in Kamenski, ki so osebno razdeljevali živila in obutve. Pri razdeljevanju je pomagalo tudi več brezposelnih trgovskih pomočnikov, ki so za to prejeli posebne nagrade. Večina obdarovanih siromakov in prizadetih se je plemenitom dobrotnikom gnijenja zahvaljevala, bilo je pa med njimi tudi nekaj takih, ki niso rekli ne ve, ne mer in odšli takoj, kakor da je samo ob sebi umetno, da so bili obdarovani.

Današnja fotografija

Pretekli teden smo čuli predavanje znamenitega turista in fotomaterja, Dunajča na Koranek o »Bermini v zimě«, snoti je pa Koranek predaval o današnji fotografiji. Predavanje se je vršilo ob 20. pod okriljem TK Skale v Unionu in je privabljalo v veliko unionsko dvorano mnogo ljubiteljev narave in prijateljev lepe fotografije.

Koranek je v glavnem predaval o fotografiji v zimski naravi, o načinu fotografiranja z raznimi tehničnimi pripomočki, z »Braunsieglo«, s parensom - ploščami, z uniformico, s Perutzovim filmom, razvijanje slike z drobnim zrnatim razvijalcem in počkal, da je tudi praktično vrednost Leica-kamere. Predavanje je izpopolnilo nad 100 krasnih diapositov, ki so morali navdušiti vsakega gledalca. Koranek je res mojster dobrave fotografije. Na podlagi lepih slik je Koranek pojasnil različne učinke fotografiranja in tehniko fotografiranja vobče. Občinstvu so posebno ugajali krasni posnetki Ojstrice in Korosice, zelo lepe so tudi zimski slike z Možirske planine, divni posnetki švicarskih gorskih velikanov itd. Občinstvo je bilo predavalju zelo hvaljevno in ga je nagradilo s prizrčnim aplavzom.

Osterčeve enodejanke

Razgovor z režiserjem Kreitem

— Seveda jih režirete moderne?

— Kakopak. Saj je že g. avtor sam zadnjih izjavil, da bo režija moderna, če ne hipermoderna. Kajti, ko sem zadnjih režiral — povsem v tradicionalnem naturalističnem stilu, so nekateri govorili o hipermodernizmu, četudi sem ostal na solidni osnovi, kojo je postavil Stanisl

Dnevne vesti

Ceskoslovaška edukacija. President Masaryk je odlikoval z redom Belega leva IV. stopnje za vojaške zasluge letalskega podpolkovnika v Zagrebu Branka Naumoviča, za državljanske zasluge pa z redom Belega leva V. stopnje predstojnico dečije klinike in referentko za šolsko higijeno v Beogradu dr. Natalijo Nikolajevičev.

Razpis zdravniške službe. Kr. banška uprava dravške banovine razpisuje službe banovinskih zdravnikov zdravstvenih občin Gornja Lendava s sedežem v Gornji Lendavi, Loče s sedežem v Ločah in Vitanju s sedežem v Vitanju. Banovinski zdravnikom pripada plača uradniškega pripravnika v stroki, v kateri so zvezna razporezila od VIII. pokojnejne skupine, to je Din 1450 (3. draginjski razred) in potna povprečnina, ki znaša za združeni državstveni občini Gornja Lendava in Loče letnih 6600 Din, za Vitanje pa letnih 7800 Din. Prosilci morajo ustreznati pogojem §§ 3. in 4. zakona o uradnikih ter morajo dokazati, da so dovršili zdravniško pripravljalno službo in da imajo vsaj 6 mesecev bolnične prakse iz porodništva. Prošnje je vložiti najkasneje do 10. marca pri kraljevski banski upravi, oddelku I., v Ljubljani.

Kirinški promet z Avstrijo. Med našo kraljevino in avstrijsko republiko se je sklenil sporazum, da se vse terjatve, ki nastajajo v blagovnem prometu med našimi državljani in državljani avstrijske republike poravnava potom klininga, to je potom medsebojnega obračuna naše in avstrijske države, a ne z neposrednimi plati dolžnikov iz ene države upniku v drugi državi. Ta obračun vodi za našo kraljevino naša Narodna banka, za avstrijsko republiko pa avstrijska narodna banka. Vplačevanje odnosno izplačevanje se vrši na ta način, da plačujejo dolžniki iz naše kraljevine za račun svojih upnikov v Avstriji posredno ali neposredno svoje dolgo-ve naši Narodni banki, ki izplačuje iz

DANCING

s prvovrstnimi mednarodnimi artisti v HOTELU »TIVOLIK« od danes dalje vsak večer.

Tega računa našim državljanim upnikom, kobj dolžnikov iz Avstrije so plačali svoj dolg pri tamošnji narodni banki. Kakor pa kaže, izplačilo terjatev naših državljakov od dolžnikov iz Avstrije ni toliko odvisno od momenta plačila dolga pri avstrijski narodni banki, kakor od aktivnosti kliningskega računa pri naši narodni banki, ki je odvisna od plačil naših državljakov dolžnikov v korist njihovih upnikov v Avstriji. Opoza se, da mnogi naši državljani poravnava svoje terjatve v Avstriji neposredno s posiljanjem efektivnega denarja ali na kak drug način, ne pa potom klininga. S takim ravnanjem ne povzročajo škode samo našim izvoznikom, ki pri označenih ureditvah kliningskega prometa prihaja počasnejše do svojega denarja, temveč greče tudi proti predpisom pravilnika o prometu z devizami, za kar je zapretena po zakonu o kazenskih sankcijah denarna kazen do 300.000 Din. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo opozarja svoje interense, ki uvažajo blago iz Avstrije, da poravnava svoje terjatve edino potom kliningskega računa pri Narodni ban-

ki. — Uspela kmetijska prireditev v Kranju. Kmetijsko kino-filmsko predavanje, ki se je vršilo v Kranju v ponedeljek 22. t. m. je izpadlo prav dobro. Obisk je znašal preko 100 kmetovalcev, med njimi deležati okoliških mest podružnic. Predvajanja sta bila dva pončna in obenem zabavna »Trikilimac«, velepučni film »O naprednem kmetovalcu«, končno pa še izredno zanimivi in instruktivni film o sadnih skodljivočih. Uvodno in pojasnjevalno predavanje je imel kmet ref. Sustic, specjalisti film o skodljivočih pa je pojasnjeval tajnik kmetijske družbe g. Kafol. Obiskovalci so z izrednim zanimanjem sledili živim slikam. Vidi se, da je te vrste pouk posebno učinkovit. Navzoč predsednik Kmetijske družbe g. vladni svetnik Detele se je ob koncu zahvalil aranžerju g. Sustiču in obenem pozval kmetijske podružnice k čim bolj živahnemu delovanju za povzdigo kmetijstva. Krasne filme sta dala na raspolago ravnatelj agrikulturnega urada v Zagrebu g. Pušnik ter Kmetijska družba.

— Odprte planinske koče. SPD sporoča občinstvu, da so odprte in oskrbovane sledete koče in domovi: v Triglavskem pogorju: Stara Aljaževa koča (neoskrbovana). Erjavčeva koča na Vršiču (odprta in oskrbovana ob nedeljah in praznikih). V Karavankah: Valvazorjeva koča pod Stolom, Planinski dom na Kotcah (stalno odprt in oskrbovana). V Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, Koča na Veliki Planini in Dom na Krvavcu. Nadalje sporočamo, da so odprte in oskrbovane vse leta: Novozgrajena postojanka na Sv. Gorici, koča na Sv. Planini, novozgrajeni Dom na Mrzlici, vse koče na Pohorju, Celjska koča nad Celjem ter Piskernikova in Tiškerjeva koča v Logarski dolini.

— Izpit strojnikov in kurjačev. V Murški Soboti je bil v soboto zaključen tečaj za strojnikov in kurjačev. Tečaj, ki ga je posecalo 50 strojnikov in kurjačev, je vodil inž. Miljutin Debeljak in dosegel je lep uspeh. Izpit je prisostvoval zastopnik banske uprave inž. Gulic iz Ljubljane.

— Škrlatinka v Murški Soboti in Dolni Lendavi. V Murški Soboti in Dolni Lendavi se je pojavila škrlatinka. Obbolele so spravili v bolničo v Murški Soboti.

Splitska občinska uprava je znašala najemnino za mesarske stojnice na trgu za 15%, znašala je pa tudi najemnino v vseh svojih stanovanjskih hišah.

Crna knjiga bjelovarskih trgovcev. Trgovci v Bjelovaru so sestavili crno knjigo odjemalcev, ki blaga ne plačujejo. S tem se hočejo rešiti nosoldnih odjemalcev.

— Prepoved zahajanja v krème. Okrajno sodišče pri Sv. Lenartu je prepovedalo posestniku v Jablancih Leopoldu Grahorniku zahajanje v krème za eno leto.

Inredna smola. Dobrega pol leta je tega, kar je pogorela na Igu čevljariju Avancu siromašna domačija. Takrat smo se obrnili na usmiljena srca in zbrali za uboga pogorelo toliko, da mu je bilo vsaj za prvo silo pomagano in da ni obupal. Dobri ljudje emo mu pomagali, da je svojo hišico za silo obnovil, z novim pogonom se je vrgel v boj za obstanek, pa je prišla zoper nesreča in zdaj je tam, kjer je bil. Včeraj mu je namreč bisiča zopet pogorela. To je pač izredna sinola.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo, toda nestanovitno vreme. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajev naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 11, v Ljubljani 6.2, v Sarajevu 2, v Zagrebu 0, v Skoplju -0.3, v Beogradu -1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764, temperatura je znašala -7.7.

Samomor 82letnega stareca. V vasi Otok blizu Osijeka si je končal življence 82letni Martin Subotić. Po obedu je prosil sina, naj mu prinese vina in ko se je napolil, je odšel v stajo in se obesil. V smrt ga je pognala težka bolezna.

Iz Ljubljane

—lj Trdovratna zima. Letošnja zima je kaj trdovratna. Matija je bil pogumno udaril po ledu, kazalo je že, da dobimo južno vreme, pa se je naenkrat zopet zjasnilo in čez noč je temperatura tako občutno padla, da nas je davi zopet zeblo. Seveda je pa solnce že tako visoko, da čen dan mraz temeljito prečene, le noči utegnejo biti še mrzle. Tudi narava že čuti, da se bliža polet, čeprav se smučarji še smučajo in drsalci drsajo. Kljub občutnemu mrazu zujajoči ptički tako radostno žvrgole, kakor da smo sledi pomladni.

—lj Tržni lopi na Pogačarjevem trgu sta že precej starci in prepereli, strela pa, ki je zelo položna, lesena in prevlečena z lepenko, pušča ta in tam, da voda curja

Pester program! Izvrstna godba! Ples pred in po programu! CENE SOLIDNE!

na sadje. Te dni so morali podreti končni pristresek pri desni lopi, ker je že povsem stronal, in napraviti novega. Govorilo se je že mnogo, da bodo ti lopi v najkrajšem času podrlji, ker kazita arhitektonsko lice okolja. Najbrž bosta pa lopi prej povsem stroneli kot ju bodo odstranili.

—lj Današnji ribji trg. Na današnji ribji trg so pripeljali razmeroma še dovolj rib, zlasti morskih. Prodajali so sardelle po 12 do 14, losos po 32, ciprle po 24, oslikice po 36, očade po 26, orade po 36 do 40, borbone po 24, lignje (kalamarji) po 38, palamide po 36 Din kg itd. Od domačih rib so prodajali rečne somčke po 22, karpe po 24, mrene po 20 do 25 Din kg. Kupčija z ribami je bila zelo živahnega.

—lj Najboljša zabava in smeh bo v soboto na Šentjakobskem odru pri brigantini veseloljgi »Zadeva Kaiser«, ki je bila do sedaj petkrat vprizorjena z največjim uspehom. Gosp. Lepavč vlogi solicitatorja Kaiserja je v svojem humorističnem elementu. Njemu sekundirajo gg. Petrovčič kot »Publ. Kunc« kot dr. Wender in Škerlj kot dr. Oto Jülich Springer. Imenitni tipi so tužni Moser kot sodni sluga, Komar kot sodnik in Začasnik kot solicitator Müller. Vodilno žensko vloga igra gđa Baranova, njeni so strani pa so dame Bučarjeva, Puschnerjeva in Grumova. Dve uri smeja za vsakega posetnika. Vstopnice se dobre v trgovini Petra Šterka na Starem Rimsku cesto 22.

—lj Ustanovna skupščina Šentjakobskih krajevne organizacije JRKD se vrši v petek dne 4. marca 1932 ob 8. uri zvečer v gostilni Kajfež, Florjanska ulica 4. Poročilo o političnem položaju v državi bo podal našredni poslanec g. dr. Stane Rape.

—lj Danes Richard Tauberjev prvi film »Ne verujem več nobeni ženski. ZKD predvaja danes in jutri ob pol 3. popoldne v Elitnem kinu Matici reprez prvega Tauberjevega filma, v katerem započi slovit tenorist tri lepe nepozabne pesmi. Veselina filma samega je lepa in globoka galanjava, vezeta iz vskadanja življenja. Ljubitelji Tauberjevega božanskega glasu bodo imeli srečo velik užitek. Predstave se bodo vrsile v Elitnem kinu Matici ob najnižjih ljudskih cenah.

—lj Zastripljenje z bencinom. Včeraj dopoldne so moralni v bolniču prepeljati 4-letnega delavčevega sinčka Danila Koširja, stanujočega na Grajski planoti št. 1, ki je doma bil bencin. Otroku so v bolniči nudili potrebno pomoč in je že izven nevarnosti.

—lj Pri likanju se je zastrupila. V Klečah je včeraj popoldne služkinja Frančiška Letnarjeva likala perilo. Ogljikov dioksid je po služkinji omamil in se je onesvetnila. Prepeljali so jo v bolnico. Njeno stanje je povoljno.

Kdo hoče sveč in zdrav ostati, naj ponije en do dvakrat na teden pred začetkom kozačev naravnice »Franz Josephove grenčice«. Zdravniška moročila iz bolnišnic svedočijo, da radi niti »Franz Josephove« vodo, zlasti bolni na črevnejšev, ledvicah in želuču, ker brez nepristnih obutkov in nosilcev vromntno odvaja. »Franz Josephove« grenčice se dobijo v vseh lekarstvih, drogerijah in specerijskih trgovinah.

—lj Sokol I. priredi tudi letos v vseh prostorih na Taboru svoj vsakostni tradicionalni valjkov večer. Vse ljubitelje in prijatelje valjka in starih plesov vabimo na ta večer.

139-n

Iz Celja

—lj Važno za udeležence vsesokolskega zleta v Pragi. V torek 1. marca zvečer ob pol 19. bo pričel br. inž. Ozvald s sokolskim tečajem deskega jeklja. Poleg članstva in naraščanja naj se udeležujejo tečaji predvsem oni, ki se namevarajo udeležiti letosnjega vsesokolskega zleta v Pragi. Plasnine potrebuje naj veček prinese s seboj.

—lj Dve izgubi. Dne 23. t. m. zvečer je bil izgubljen med potjo od Krekovega trga do Narodnega doma 140 Din veden zlat uban. — Istega dne ali pa prejšnji dan je pa bil v Aleksandrovi ali Prošernovi ulici tudi izgubljen zlat uhan z dijamantom, vreden 1000 Din. Poštena najdkitev najdasta najdeno pri mestni policiji.

—lj Veliko zanimanje vlaža za nedeljsko sokolsko župno smučarsko tekmo pri Celjski koči. Dosej se je prijavilo že na 80 tekmovalcev. Na starini sneg je zapadio še nekaj centimetrov novega snega in je s tem tekmovalna progla zelo zobljščana. Koča je prav dobro založena z različnimi dobrotnami. Skupen odhod bo ob 8. zjutraj izpred Narodnega doma. Fotograf g. Pelikan bo o priliki tekme delal posnetke.

Smučarjem lepa beseda

—lj Smučarski terminologij Rudolfa Badjura.

Rudolf Badjura je napisal drobno besedilo Samo 18 strani ima in ob robu teh drobno potiskanih strani so številke od 1 do 500 Petsto besedi in pojmov, ki jih dosegajo nismo znali rahiti in jih v večini sploh nismo poznali, je Rudolf Badjura zbral v svoji »Smučarski terminologiji« in vsi ti izrazili — razen dveh, mislim — so pravljena last našega naroda.

Se je v 1912 jo je mahnil avtor neko burbo zimsko soboto na Bloku, na klasične snežne poljane slovenskega smučarstva, ki so poznane zlaste po vsem svetu za klasične poljane smučarstva sploh, in jih iskali in zbirali te drobne svetle bisere našega jeklja, ko so bili že naznani izgubi in pozabi. »Pri Joškovlje v Metliah je poslušal prvič bloške očlane-smučarje in potem se zimo za zimo in letu na letom še druge po Bloku, Loškem Potoku in tam okrog, pa tudi na vseh strelah Pohor-

Luksus avto s svetlobno reklamo vozi izpred glavne pošte v hotel »TIVOLI« vsakih 5 minut in to vsak večer za dinarja 2.—

ja, kjer smo pozneje tudi odkrili prastaro demače smučarstvo.

Predjamska z Notranjsko je bila mati žige barona Herbersteinia, ki je gotovo bodoči tudi po Bloku in tam okrog, in pod Pohorjem je imel svoj grad ta nesmrtni diplomatskogodovinar, po lastnem pisancem priznavajoč slovenskega rodu, ki je prvi med vsemi pisatelji na svetu napisal opis smuči, njih silko in podobo, kako se rabijo na ruskih planjavah. Badjura je s svojo »Smučarsko terminologijo« dal znamosti dragočen pripomoček za raziskavanja, kako iz aj je z našimi in ruskimi smučmi in Herbersteinom, če so sploh svede med aljimi, kjer so in kakšne. To prevažno stran male brošurice je treba povdarniti prav vsebnost, saj sega v najbolj globoke temelje in do najstarejših virov naše etnografije.

Mnogočaj je Badjura ujet iz ust Naceta pri Sv. Ambrožu, ki so mu plazovi na Kravuču že nekaj reber polomili, pa tudi iz pripovedovanja Matevža Uršiča v Kamniški Bistrici, Janezu na Planini pri Sv. Križu, Derniča pod Golicami, Mlekuža pri Sv. Janezi po Bohinjskem jezeru in mnogih drugih, mož po zapuščenja gorskih kotih, nekaj je našel v Pleterščkovem besednjaku, načve pa povsod v obdobju znamenitega vročanja v Škofjelščini, kjer so vodili vodniki njih druga kot zavret (torej alkohol vsebujoč) vino in iz sadja zavret sadjevec. Na te stvari sem se spomnil, ko sem to dnučil v nekem Ščavnškem listu članek o pridelovanju sadja in alkoholni politiki na Nizozemskem. Ne bo odveč, ako ga kot nasvet priobčim tu v izvlečku:

Na Nizozemskem je znašala pred 20 leti poraba 50 odstotnega alkohola 7.88 litra na glavo prebivalstva. V zadnjem času je pada na 3.79 litra. V Švici pa je bilo mogoče v istem razdobju znašati konzum takega alkohola samo od 5.1 na 4.38 litra, in že se množijo glasovi, ki naznajajo radi nizkih cen žganja v najnovejšem času zoperen.

Razlike v tem so med obema državama naravnost frapante. 14. šv. frankov je danes v Elitnem kinu Matici proti 20. Dne 154 Din proti 18.70 Din. Razlika ni manj ocitna, ako primerjamo davčne dohode države ob obdobju izvajanja alkohola v Švici in na Nizozemskem. Znesek 14. šv. 80 centov (162.90 Din) stoji nasproti 1. fr. 27 centov (14.08 Din).

Kaj pravi pa nizozemski kmet tem razdaljnim odredbam? Vse težnje so usmerjene za tem, da zaslubi pri nezavretem sadiju prav toliko kot pri žganju. Visoki davčni obvezki so med samimi vsej veselje do žganju.

Vse pravijo, da je žganje v tujini, zlasti v Angliji, pa tudi v druge države, vedno bolj narašča. Ze v letu 1921 so izvozili 20 milijonov kg jabolk, 3.25 milijonov kg hrušk in 4.

Albert Sorek.

35

Čudodelni zdravnik

Roman

Emma še nikoli ni videla očeta tako dobre volje. Bil je skoraj vesel. Čim je pa vstopila Athenais, se ji je obraz zmrzl.

— Naš zdravnik se je oglasil, — je dejal.

— Ah! Je pisal?

— Ne. Sla je poslal.

— Zakaj ti pa ni pisal?

— Imel je svoje razloge...

— Ta človek ima čudne manire...

— Ali imate tisti izrezek iz novin?

— Je vprašala Emma tisto očeta.

— Da, — je odgovoril baron. — To je bila njegova skromnost. — In pojasmil je Athenaidi, kako in kaj je bilo s Chebskym. Poslušala je molče, potem je pa pripomnila:

— Končno ti je poslal mladega May-Mana...

— Prijatelj sta... je dejal Rofosse.

— Mislim. Saj sta neprestano tičala skupaj; Andreevi starši so bili vsi obupani.

— Zakaj pa?

— Zaradi teh govoric... resničnih ali izmišljenih... Sicer je pa ta fant preveč zaverovan v filozofijo, a vaš doktor sploh ničesar ne veruje...

— Ne vem, kaj misli, videl sem pa, da je fant od fare, — je pripomnil Rofosse.

— Vljuden je res, toda ta vljudnost mi ni všeč, kajti njegovi starši se sploh ne zmemojo za nas.

Emma je postala nemirna... Vsta- la je. Oče je viden, kako bleda in razburjena je. Zato je vstal in dejal odločno:

— Gospod Maylian bo pisal doktorju. To me veseli, ker me je že skrbelo. Upam, da bo doktor čez nekaj dni tu. Emma, pojdi v park na zrak.

Ponudil ji je roko in opazil, da se ji kri vraca v lica.

Emma se je nasmehnila, ko sta osta- la sama. Rofosse je bil ves srečen.

XVII.

Proti koncu tedna je prispev Chebsky v Saint-Vigor.

Bilo je sredi julija, v največji vročini. Zapustil je kipeče življenje, zato ho parisko ozračje in zidovje, izpuhajoče vročino. Bil je še bolj suh in nervozan, kakor prejšnje čase. Čim je pa prišel v hladno, vlažno podnebje saint-vigorske doline, je bil kakor prerojen.

Z bolno baronico je bil zadovoljen.

— Zdaj ste pa vi na vrsti, da ji stre- ţete, — je dejal Emmi. Najprej se bo pa morala navaditi na vas; kmalu vas bo sama klicala.

Chebsky je našel pod slavnato streho na podstrešju že več let pozabljen star čoln. Dal ga je popraviti, potem je pa proslil barona, naj sedi na terasi na kraju, kjer ga Genovefa ne bo opazila; sam je pa sedel z Emmo v čoln in odvesil na ribnik.

Genovefa je prišla k oknu, opazila je čoln in se zagledala vanj. To se je ponovilo vsak večer, ko je vročina po- nehalia in ko so padle sence bližnjega gršca na ribnik.

Rofosse si je prižgal dolgo pipo in zr ala z čolnom. Athenais mu je rekla nekaj osornega, pa se ni zmenil za njo. In glej! Starec je našel v tem enako zaba- vo, kakor uboga blazna žena, tako osvezitev in očaranje, da si ga ni znal pojasnit.

Chebsky je govoril malo. Rad je pa prepeval češke pesmi. Ali pa je vpraševal Emmo, kaj ima na svetu najraje, kaj si želi in kaj počenja.

Emma je odgovarjala, kakor bi ne hotela, na eni strani je bila pod vplivom slepega zaupanja, na drugi strani pa silnega notranjega nemira, ki si ga ni znala pojasniti. Chebsky se je tu pa tam ozrl na njo; govoril je z njo zelo

nežno, ona je pa občudovala njegovo modrost. Čutila je, da je uganil njene misli in da jo razume. In bila je vsa srečna.

Minila sta dva tedna. In Chebsky je dovolil Emmi vstop v sobo njene nesrečne materje.

Z drhtečo roko je Emma odprla vrata, Genovefa ji je stopila naproti smeje kakor bolno dete, ki se prebudi, oddahne, začuti svež zrak in vidi nad zibelko maternih obraz.

Genevefi so se pologoma vračale moči; bila je sicer bleda, toda ne več tako, kakor pred prihodom Chebskega. Pri oblačenju so ji morali še pomagati, ni si pa več pomečkala obleke niti skušrala las. Imela je zopet cloveško obliceje. Življenje se je vrnilo v njo in duh se je hotel prerodit.

Emma se ji je prikazala liki jutranja zarja, oznanjajoča solnčni vzhod. Igrala se je z njo kakor z otrokom. Tako je hči učila mater živeti.

Nekoč ji je prinesla rož, potem zelenjava in tako je pologoma okrasila njeni sobo. Genevefa je oživeljala, začela se je zanimati za blekle in dala se je voditi. Čez štirinajst dni je že lahko zapustila sobo in se izprehajala po terasi ob vodi, pričajoč se na hčerkico, dočim je Nun radostno skakal pred njima in podl divje race.

Skupni izprehodi so koristili materi in hčerkici. Tudi Emmi se je zjasnil obraz. Tetka ji je zastupljala življenje, a zdaj je živila in delala po svoji volji, imela je cloveka, da je lahko skrbela zanj in mu svetovala, pri tem pa pozabljala naše; ženski nagon, zadušen v nji surovo silo, je znova oživel in prevzel vse njeni bitje; trpela ni več, čutila se je srčno.

Athenaido je to jezilo, kajti Emma se ji je prvič v življenju postavila po robu. A oče ji je pomagal. In tako je gospodična rajščica izginila.

Chebsky ni obtičal v samostan. Hodil je na izprehod v okolico in po cele dneve je izostajal.

Z Andrejem sta se razumela dobro in njuno razmerje je postajalo s vsakim dnevnim priravnješčim. Andre mu je pravil o svojem očetu, podrobno mu je opisal njegovo bolezen.

Mislim, da bi vašemu očetu lahko pomagal, — je dejal Chebsky. — Oslepel je najbrž zato, ker mu je začasno odpovedal očesni živec. Če ni poškodovan oko same, zadostuje usmeriti prav svetlobne žarke; na to optično vprašanje je veda še nedavno odgovorila. — Hočete, da poskusim to?

Andre je poznal odpor svojih rodi- teljev proti zdravnikom, vendar je pa odgovoril:

— Pojdite z menoj.

Maylianov grad je bil zgrajen iz opeke in sivega kamna, stal je nad zeleno dolino in nad žuborečim potokom. Z visokega perona se je videla med drevjem Seina, široka in mogočna, kakor se izliva v more.

Gospa Maylianova je baš čitala v salonu svojemu možu knjigo. Ko ji je sin povedal, da je privedel tujega zdravnika, se je plaho ozrla nanj. Chebsky pa ni čakal njenih vprašanj, temveč je takoj povedal, kaj ga je napotilo v grad.

Genovefa je prišla k oknu, opazila je čoln in se zagledala vanj. To se je ponovilo vsak večer, ko je vročina po- nehalia in ko so padle sence bližnjega gršca na ribnik.

Rofosse si je prižgal dolgo pipo in zr ala z čolnom. Athenais mu je rekla nekaj osornega, pa se ni zmenil za njo. In glej! Starec je našel v tem enako zaba- vo, kakor uboga blazna žena, tako osvezitev in očaranje, da si ga ni znal pojasnit.

Chebsky je govoril malo. Rad je pa prepeval češke pesmi. Ali pa je vpraševal Emmo, kaj ima na svetu najraje, kaj si želi in kaj počenja.

Emma je odgovarjala, kakor bi ne hotela, na eni strani je bila pod vplivom slepega zaupanja, na drugi strani pa silnega notranjega nemira, ki si ga ni znala pojasniti. Chebsky se je tu pa tam ozrl na njo; govoril je z njo zelo

nežno, ona je pa občudovala njegovo modrost. Čutila je, da je uganil njene misli in da jo razume. In bila je vsa srečna.

Minila sta dva tedna. In Chebsky je dovolil Emmi vstop v sobo njene nesrečne materje.

Z drhtečo roko je Emma odprla vrata, Genovefa ji je stopila naproti smeje kakor bolno dete, ki se prebudi, oddahne, začuti svež zrak in vidi nad zibelko maternih obraz.

Genevefi so se pologoma vračale moči;

bila je sicer bleda, toda ne več tako, kakor pred prihodom Chebskega. Pri oblačenju so ji morali še pomagati, ni si pa več pomečkala obleke niti skušrala las. Imela je zopet cloveško obliceje. Življenje se je vrnilo v njo in duh se je hotel prerodit.

Emma se ji je prikazala liki jutranja zarja, oznanjajoča solnčni vzhod. Igrala se je z njo kakor z otrokom. Tako je hči učila mater živeti.

Nekoč ji je prinesla rož, potem zelenjava in tako je pologoma okrasila njeni sobo. Genevefa je oživeljala, začela se je zanimati za blekle in dala se je voditi. Čez štirinajst dni je že lahko zapustila sobo in se izprehajala po terasi ob vodi, pričajoč se na hčerkico, dočim je Nun radostno skakal pred njima in podl divje race.

Skupni izprehodi so koristili materi in hčerkici. Tudi Emmi se je zjasnil obraz. Tetka ji je zastupljala življenje, a zdaj je živila in delala po svoji volji, imela je cloveka, da je lahko skrbela zanj in mu svetovala, pri tem pa pozabljala naše; ženski nagon, zadušen v nji surovo silo, je znova oživel in prevzel vse njeni bitje; trpela ni več, čutila se je srčno.

Nekoč ji je prinesla rož, potem zelenjava in tako je pologoma okrasila njeni sobo. Genevefa je oživeljala, začela se je zanimati za blekle in dala se je voditi. Čez štirinajst dni je že lahko zapustila sobo in se izprehajala po terasi ob vodi, pričajoč se na hčerkico, dočim je Nun radostno skakal pred njima in podl divje race.

Skupni izprehodi so koristili materi in hčerkici. Tudi Emmi se je zjasnil obraz. Tetka ji je zastupljala življenje, a zdaj je živila in delala po svoji volji, imela je cloveka, da je lahko skrbela zanj in mu svetovala, pri tem pa pozabljala naše; ženski nagon, zadušen v nji surovo silo, je znova oživel in prevzel vse njeni bitje; trpela ni več, čutila se je srčno.

Nekoč ji je prinesla rož, potem zelenjava in tako je pologoma okrasila njeni sobo. Genevefa je oživeljala, začela se je zanimati za blekle in dala se je voditi. Čez štirinajst dni je že lahko zapustila sobo in se izprehajala po terasi ob vodi, pričajoč se na hčerkico, dočim je Nun radostno skakal pred njima in podl divje race.

Skupni izprehodi so koristili materi in hčerkici. Tudi Emmi se je zjasnil obraz. Tetka ji je zastupljala življenje, a zdaj je živila in delala po svoji volji, imela je cloveka, da je lahko skrbela zanj in mu svetovala, pri tem pa pozabljala naše; ženski nagon, zadušen v nji surovo silo, je znova oživel in prevzel vse njeni bitje; trpela ni več, čutila se je srčno.

Nekoč ji je prinesla rož, potem zelenjava in tako je pologoma okrasila njeni sobo. Genevefa je oživeljala, začela se je zanimati za blekle in dala se je voditi. Čez štirinajst dni je že lahko zapustila sobo in se izprehajala po terasi ob vodi, pričajoč se na hčerkico, dočim je Nun radostno skakal pred njima in podl divje race.

Skupni izprehodi so koristili materi in hčerkici. Tudi Emmi se je zjasnil obraz. Tetka ji je zastupljala življenje, a zdaj je živila in delala po svoji volji, imela je cloveka, da je lahko skrbela zanj in mu svetovala, pri tem pa pozabljala naše; ženski nagon, zadušen v nji surovo silo, je znova oživel in prevzel vse njeni bitje; trpela ni več, čutila se je srčno.

Nekoč ji je prinesla rož, potem zelenjava in tako je pologoma okrasila njeni sobo. Genevefa je oživeljala, začela se je zanimati za blekle in dala se je voditi. Čez štirinajst dni je že lahko zapustila sobo in se izprehajala po terasi ob vodi, pričajoč se na hčerkico, dočim je Nun radostno skakal pred njima in podl divje race.

Skupni izprehodi so koristili materi in hčerkici. Tudi Emmi se je zjasnil obraz. Tetka ji je zastupljala življenje, a zdaj je živila in delala po svoji volji, imela je cloveka, da je lahko skrbela zanj in mu svetovala, pri tem pa pozabljala naše; ženski nagon, zadušen v nji surovo silo, je znova oživel in prevzel vse njeni bitje; trpela ni več, čutila se je srčno.

Nekoč ji je prinesla rož, potem zelenjava in tako je pologoma okrasila njeni sobo. Genevefa je oživeljala, začela se je zanimati za blekle in dala se je voditi. Čez štirinajst dni je že lahko zapustila sobo in se izprehajala po terasi ob vodi, pričajoč se na hčerkico, dočim je Nun radostno skakal pred njima in podl divje race.

Skupni izprehodi so koristili materi in hčerkici. Tudi Emmi se je zjasnil obraz. Tetka ji je zastupljala življenje, a zdaj je živila in delala po svoji volji, imela je cloveka, da je lahko skrbela zanj in mu svetovala, pri tem pa pozabljala naše; ženski nagon, zadušen v nji surovo silo, je znova oživel in prevzel vse njeni bitje; trpela ni več, čutila se je srčno.

Nekoč ji je prinesla rož, potem zelenjava in tako je pologoma okrasila njeni sobo. Genevefa je oživeljala, začela se je zanimati za blekle in dala se je voditi. Čez štirinajst dni je že lahko zapustila sobo in se izprehajala po terasi ob vodi, pričajoč se na hčerkico, dočim je Nun radostno skakal pred njima in podl divje race.

Skupni izprehodi so koristili materi in hčerkici. Tudi Emmi se je zjasnil obraz. Tetka ji je zastupljala življenje, a zdaj je živila in delala po svoji volji, imela je cloveka, da je lahko skrbela zanj in mu svetovala, pri tem pa pozabljala naše; ženski nagon, zadušen v nji surovo silo, je znova oživel in prevzel vse njeni bitje; trpela ni več, čutila se je srčno.

Nekoč ji je prinesla rož, potem zelenjava in tako je pologoma okrasila njeni sobo. Genevefa je oživeljala, začela se je zanimati za blekle in dala se je voditi. Čez štirinajst dni je že lahko zapustila sobo in se izprehajala po terasi ob vodi, pričajoč se na hčerkico, dočim je Nun radostno skakal pred njima in podl divje race.

Skupni izprehodi so koristili materi in hčerkici. Tudi Emmi se je zjasnil obraz. Tetka ji je zastupljala življenje, a zdaj je živila in delala po svoji volji, imela je cloveka, da je lahko skrbela zanj in mu svetovala, pri tem pa pozabljala naše; ženski nagon, zadušen v nji surovo silo, je znova oživel in prevzel vse njeni bitje; trpela ni več, čutila se je srčno.

Nekoč ji je prinesla rož, potem zelenjava in tako je pologoma okrasila njeni sobo. Genevefa je oživeljala, začela se je zanimati za blekle in dala se je voditi. Čez štirinajst dni je že lahko zapustila sobo in se izprehajala po terasi ob vodi, pričajoč se na hčerkico, dočim je Nun radostno skakal pred njima in podl divje race.

Skupni izprehodi so koristili materi in hčerkici. Tudi Emmi se je zjasnil obraz. Tetka ji je zastupljala ž